

olyan elemeket, melyek ellenségei a magyarosodásnak és a fölvilágosodásnak, melyek senkitől ellen nem őrizett számtalan zugiskolában oltogatják a fejletlen lelkekbe a fanatizmust, az idegen lelküiséget, az idegen nyelvüiséget.

Ezeknek a türehtelen állapotoknak már egyszer véget kell vetni. Élődi, megbízhatatlan, idegen elemekre nincs szükségünk, de hogy a velünk együtt érző, a közös testvériséget hűségesen fentartó magyar zsidókatamánálkább meg kell becsülnünk, minden erőnkkel gyámolítanunk kell őszinte magyarosodási törekvésekben, arra most újból és egyenesen felhív bennünket Rosner Somának és 85 fölvilágosodott munkácsi magyar zsidó társának a miniszterekhez benyújtott és nyomtatásban is megjelent kérelme.

A hű magyarság belüli ezek, a melyekért a magyarság hálával tartozik Rosner Somának és 85 társának, akik nyilatkoztak, mint férfiak, mint magyarok. Most már tehát a magas kormányon a cselekvés sora. Ezt várjuk. Rosner Soma urat és társait pedig magyar testvéri szeretettel köszöntjük Debreczenből.

Hfjabb Móríc Pál.

Az állami tisztviselők fizetésének rendezése.

(A „Debreczen” értesülései.)

Annyi már köztudomású dolog, hogy az ideai, tárgyalás alatt levő állami költségvetés a tisztviselők fizetésrendezésének megkezdésére három millió koronát irányoz elő s hogy a kormány ez elja az, hogy ezen összeg keretében a jelenlegi XI. rangosztályban levő, a legkisebb fizetésű tisztviselők anyagi helyzetén könnyítsen, az előirányzati összegnek személyi pótlék ezmen f. évi július 1-ével történendő fölosztása által.

déseimben, az irasaimban, mert a magyar ságtól duzzad az. És hogy ez így van, arra én büszke vagyok, ez nekem jól esik és minden egyéb előismerésnél becsesebb, kedvesebb. Olyannak tetszik, mint hófehér mézes akácvirág a töviske között.

Még egy öreg rozsdásodott „gyertya koppantoról” is szót ejtek.

Ezt az ollóságú, öblősféjú, harapós nyelvű eszközt ti már aligha ösmeritek fiatalabb olvasóim? Pedig valaha nevezetes szerepet játszott az összejöveteleknél. A fagygyertya hamvát, akkor még a fagygyertya is fenyűzés volt, azzal koppantgatták le... A hazigazda, a pirosogzóság gazdasszony, vagy a hamvas arczu leány.

Némi kellemetlen szaggal jart ez a koppintás. De a jó illatu magyar dohány füstje, akkor még abba se ütötte bele az orrát a sponót-huszár finác, és az almárium tetejéről mosolygó piros almák illata elnyomták a perzselt kanóciszagot... Az öreg diófa asztalok mellett az ágyas bortól kipirult arczu hajduk vigan kocshintottak és hangoltak régi-régi nótát...

Az is tudott dolog, hogy az általános fizetés-rendezés a még ez évben benyújtandó törvény alapján 1903 évi január 1-án veszi kezdetét s esztendőközön által fokozatos fizetésjavításban fog érvényesülni. — A törvény főintézkedése az volna, hogy a jelenlegi XI. fizetési osztályt megszüntetik, illetőleg csupán az állami tanítóokra marad meg, a kik a törvény végrehajtásakor mind belekerülnek az 1000, 1200 és 1400 koronás fokozatokba.

A pénzügyminisztériumban fekvő tervezet további részletei jobbadán ösmeretlen voltak. Ezekről adunk most hírt értesülésünk megbízható alapján.

A tervezet (mely azonban még változásokon mehet keresztül), az általános fizetésrendezést a X-VIII. rangosztályon öhajlja megkezdni, még pedig úgy, hogy az ezen osztályokba tartozó tisztviselők fizetésrendezése fokozatos s 3 év alatt hajlatnék végre. Ez a három esztendő volna a fizetés-rendezés elsőszakasza. Ezután, a három év leteltével következnek a VII-I. rangosztályok fizetésének emelése, úgy hogy az általános fizetés tisztesztendőalatt történnék meg.

Mint már említettük, a XI. fizetési osztály az 1903. év kezdetével csak a tanítókra nézve maradna fent, míg az állami tisztviselők, kik ez új tervezet értelmében a VIII-X. rangosztályba kerülnek, 3 év alatt illetve 1903 év január elsejétől az új fizetési osztálynak harmadik fokozatába előlépnek, míg az első két fokozat a kormány belátása szerint a következő két év alatt osztatik be. A VII-I. rangosztályon keresztül pedig ugyanez 1913-re valósul meg, ekkorra tehát az általános fizetésrendezés az egész vonalon megtörténik.

Természetes dolog, hogy ezen fizetésrendezési tervezet keresztülvitele igen jelentékeny költségöbbletet fog eredményezni. A kormány, mint hogy most már a legkomolyabban meg akarja valósítani e tervezetet, gondoskodni fog arról, hogy az átmeneti költsége rendkívüli alap igénybevételével is biztosítsanak. Epen azért az a minisztertanács szándéka, hogy az állami adósságok konverziójánál elért hatmillió korona megtakarítást is a tisztviselői fizetések rendezésére fordítja. De meg így is nagy gondot okoz a kormánynak, a mai fölfokozott kiadási tételek mellett az állandó fedezet biztosítása. A tervezet tehát az állami

A hamvatól szabadított fagygyertya világa szelid derűt vetett a nyilt hajdu arczokra.

A fehér boglya kemenceze olyan volt, mint egy oltár... A gyufával is spóroltak akkor még. A fidibuszt használták a pipa, a szivar gyújtásra. Ama bizonyos nevezetű Sájji zsidó mesterileg hajtogatta a karcu fidibuszt az újságból vagy a fehér papírosból.

Amde ma már a fidibusz sem divatos, a náuasi zsidók rég a temető árkába temették a „trefnyitól” sem undorodó Sájji is...

Az öreg rozsdás gyertyakoppantót most találtam meg nagyatyammal, régi lomok között. Zsebbebe tettem. Megfogom becsülni. Masnak csak rozsdás, érthetetlen óeska vas ez, de nekem ragyogó arany. — Aranyos emléke a letűnt jobb, kedvesebb, őszintébb aranytisza magyar időknek...

Minek is folytassam tovább az írást? Most már csak a könyvek következzenek.

Szabad Hajdu.

igazgatás általános egyszerűsítését is kontemplálja.

Eppen tegnap mondotta a Házban Plósz Sándor igazságügyminiszter, hogy egyes bírósági állások számát más állások számának lényegtelenebb emelésével egyidejűleg tetemesen apasztani fogja. Ez nem véletlenség, nem elszigetelt jelenség, mert már minden miniszteritárcza keretében foly nak az egyszerűsítési tárgyalások, melyek végső eredménye számos állami tisztviselői állás fokozatos megszüntetése lesz. Az ekként megtakarítandó fizetések összege aztán a tervezet szerint a fizetésrendezés által okozandó költségöbblet részbeni fedezésére fog szolgálni.

Ennyi újságot mondhatunk ma a tisztviselők fizetésének emeléséről.

Vajha még egy nem kevésbé örvendetes hírrel is szolgálhatnánk ezuttal a tisztviselőknek, azzal, hogy anyagi állapotukkal egyidejűleg erkölcsi helyzetük is rendeztetni javulni fog. A szolgálati pragmatikára gondolunk, melyet a bírósági tisztviselőknél kívül minden más állambivatalnok oly sajnosan nélkülöz.

Az állam azonban nem zárkozhatik el ezen etikai szükség betöltésétől sem, mert ha rendezi is az anyagi állapotokat, a míg az erkölcsi helyzetet nem javít a szolgálati szabályzat megadásával, akár hogy forgassák is a dolgot, nem tisztviselői, hanem csak fehérrabszolgái lesznek.

Rákosi Viktor parlamenti beszéde.

(A honvédelmi tárczánál.)

Telefon tudósítás után már ösmerettük Rákosi Viktornak, a hajdu-nánási választókerület kiváló képviselőjének legújabb parlamenti szereplését. Nagy hatást keltve bírálta és figurázta ki a közösgyűespolitika légvárát, melyekre a magyarság is száz milliókat áldoz a hadügy és kütügy hamis czégero alatt, melyet magok részére foglaltak a nem annyira okos, mint „hunczfut” németek. Rákosi Viktor a talpraesett szemlemi színporkák özőnével borította el nagyképtűsködő külpolitikánkat. Azokat a milliókat reklamáta, amiket nagy hatalmi légvárainkba ölünk.

— Pedig csak kibiczek vagyunk — mondotta — a hármasszövetségben, akár csak Goluchovszky Agenor külügyminiszter ur a Jockey-klubban.

Percekig tartó — és a kormányparttól legjobban harsogó derűtség igazolta, hogy — fájdalom — mennyire találó a kitudó humorista hasonlata. Széll Kálmán mulatott rajta a legjobban.

München Aurélhoz is volt egy jóízű megjegyzése:

— Pulszky Ágoston halála óta ő a legkiválóbb katonai szaktekintélye a delegációnak: gárda, amely soha meg nem hal, de miníg megadja magát.

München Aurél nem is késett kijelenteni, hogy ő bizony minden kormányban megbizik, még ha a függetlenségiek körünének is a hársónyszékekbe. Hát ezt el is lehet neki hinni.

E nagy hatású, zajos tetszést aratott

parlamentari beszédet most már részletesebben is közölhetjük.

Rákosi Viktor: Gratulál a honvédelmi miniszternek, hogy a maródi állományból combattans állapotba lépett. Fejérváry betegsége idején még a kormányparti lapok is azt írták, hogy a honvédelmi miniszter hál' Istennek, a javulás útján van. (Zajos derűtség.) Fájdalom, ezt nem igen bizonyítja a tárgyalás alatt levő költségvetési javaslat.

A honvédelmi miniszter urat két szempontból lehet megbírálni, és valamelyik szempontból minden tettét okvetlenül helyeselni lehet: egy osztrák szempontból és egy magyar szempontból. (Élénk derűtség.) En azt hiszem, hogy ő egy meghasonlott lélek, mert ő benne a honvédelmi miniszter a hadseregben uralkodó szubordináció szerint folyton haptakban áll a tábornagy előtt. És a mikor a honvédelmi miniszter szeretne valamit tenni, a tábornagy ur egyszerűen letudja. (Ugy van!) Az a legfelsőbb kézirat, a mely a múltkor megjelent — igaz, hogy nem a hivatalos lap elején, hanem a meteorologia rovatban jelent meg, talán azért, mert mint egy menykőcsapas hatott az alkotmányos érzelmű emberekre (Derűtség) — az is a tábornagy urhoz szólt.

A honvédelmi miniszter ur és tábornagy ur feladata volna odafele a legfelsőbb köröknek megmagyarázni azt, hogy a dinasztia nem lehet császári (Ugy van! Ugy van!) a szélsőbaloldalon, mert azt a Hohenzollernek már lefoglalták (Ugy van!) a szélsőbaloldalon; nem lehet szlav eszszari, mert azt lefoglalták már a Romanowok. Mi következik ebből? Az, hogy arra az egyetlen nemzetre kell bázisoznia a hatalmát (Ugy van! Ugy van!) a szélsőbaloldalon, a mely sem nem német, sem nem szlav és ez csak a magyar lehet. (Ugy van!) Az egy világtörténelmi kuriozum, ami nálunk történik, hogy egy nemzet egy dinasztia kedvéért nemül tanuljon, ahelyett, hogy a dinasztia tanulna meg a nemzet kedvéért magyarul. (Élénk helyeslés és tetszés a szélsőbaloldalon.)

Ausztriában 30 év alatt olyan viszonyok lesznek, hogy a szorosán vett németeken kívül senki nem tudni nem fog, sem a csehek, sem az olaszok, sem a szlovének, sem a lengyelek. A magyar nyelvű hadsereg ellen azonban nemzetiségi szempontból sem fog kifogást tenni. És meg egy súlyosabb kérdés van itt. Európa összes államait kikezdte már a szocializmus, de nem boldogul tudtommal egyik hadseregben sem, mert a szocializmussal szemben minden országban a nemzeti eszmet állítják föl. Minálunk azonban kibontották a fekete sarga zászlót, megszólalt a Gotterhalte és a magyar úgy áll ott, mintha gaudium iga alatt hajtanák. Ily körülmények között lehet csudálni, ha a nemzetiségében nemcsak megtagadott, de vérg sértett magyar a nemzetközi szocializmus martaléka lesz. (Ugy van! Ugy van! a szélsőbaloldalon.)

Hadseregünkért, mely a mi zászlónkat, a mi királyunkat, hazánkat és nyelvünket védelmezi minden áldozatra készek vagyunk, egy idegen hadsereg egy krajczárt sem adhatunk (Élénk helyeslés a szélsőbaloldalon.)

Az ország legfőbb katonai érdekei a delegációkra vannak bízva. En nem akarok kiterjeszkedni arra, hogy a delegáció 35 esztendő alatt hogyan teljesítette kötelességét, az bizonyos, hogy magasabb komikum hatásával hat.

Krasznay Ferencz: Automata parlament.

Rákosi Viktor: És ha megnézzük, hogy

mit csinált a delegáció 25 év alatt, nem lehet bízunk az illető elnökök bölcsességében, akik ezen kijelentéseket tették. (Ugy van! Ugy van! a szélsőbaloldalon!) Nem csudalom, hogy aztán az ilyen delegációval a közöminiszterek azt teszik, ami nekik tetszik. Mert a delegációkban csupa három kapitulációt kiszolgált professzionátus-mamelukok ülnek, akikről a régebbi években találoan megjegyezte egyik képviselőtársam, hogy ez a delegációbeli ellenék olyan, mint mikor a hadgyakorlatok alkalmával, kiosztogatják a fehér szalagokat a katonáknak, hogy te most mint ellenség fogsz merközni, és lövöldözni fogsz, de úres patronnal. (Élénk derűtség.) Pulszky Agoston balálása után a delegációk legnagyobb katonai tekintélye t. barátom Münnich Aurél, a kit ilyen minőségben több ízben aposztrófáltam és a ki szerintem mint katoná egy megfordított gardához hasonlít, amely sohasem hal meg, de mindig megadja magát a kormánynak. (Élénk derűtség és tetszés a szélsőbaloldalon.)

Arról nem akarok beszélni, hogy pl. a tengerészeti albizottság micsoda svájci admirálisokból áll. (Élénk derűtség.) A legnagyobb tengerész közöttük az én t. barátom, Rosenberg Gyula, akinek tengerészeti hírnevet a Kárpátoktól az Adriáig dicsérik. (Élénk derűtség.) Aki látja azt a sietséget és a kormánynak azt az intenzív támogatását, amelyben Rosenberg Gyula ur az abrudbányai választáson minden más kandidátust megelőzőleg részesült, az okvetlenül azt az impressziót nyerte, hogy reit-ntő szüksege volt a delegációnak reá, nehogy a tengerészeti ügyek csoukán maradjanak (Élénk derűtség.) Megtörtént az, hogy a delegáció megkérdése és tudta nélkül elköltöttek 125 milliót hadihajókra.

Szell Kálmán miniszterelnök: Ezt nem tették!

Rákosi Viktor: 15 hadihajót adnak nekünk, ez kerül 125 millióba.

Szell Kálmán miniszterelnök: Egy szó sem igaz belőle! (Felkiáltások a szélsőbaloldalon: Bar ne volna igaz!)

Rákosi Viktor: En azonban fentartom állításomat, míg be nem bizonyítják, hogy nincsen ily!

Szell Kálmán miniszterelnök: A jövő héten ott lesznek a számadások!

Pichler Győző: En már láttam is a hajókat! (Zajos derűtség.)

Rákosi Viktor: Hat minek nekünk ez a 15 hajó, a mely látszólag nincsen meg? Kinek a kedvéért? Kina kedvéért? Azért az egy négyszögkilométernyi területért, amit mi Kinából elfoglaltunk, s aminek egyeb ezelja nincs, nem lehet, minthogy onnan czopfokat importáljanak Ausztriába? (Hosszas, élénk derűtség, éljenzés és tetszésnyilatkozatok a szélsőbaloldalon.) Ez az üzlet nem fog sikerülni. (Igaz! Ugy van! a szélsőbaloldalon.) Vagy talán a hármasszövetség kedvéért tesszük meg? Na, a hármasszövetségben a mi szerepünk azt a benyomást teszi reám, mintha szegény ember uri társaságba keveredik és kénytelen erején felül költekezni. Ugy költekezünk mi a hármasszövetségre. Folytonosan zsaroljuk népünket, amikor saját ezeljainkra nincs pénzünk. (Igaz! Ugy van! a szélsőbaloldalon.) csak azért, hogy Németországgal lépést tarthassunk. Olaszország tönkrement bele, mi is tönkre fogunk menni bele. (Igaz! Ugy van! a szélsőbalalon.) Mi gondoskodunk Németország biztonságáról és Németország az ő zseniális császárával az élén ipara és kereskedelme számára meghódítja az egész világot. (Igaz! Ugy van! a bal- és szélsőbaloldalon.) És ezt nekünk köszönheti a német politika. És mi a hála, amelyet ezért aratunk? Nézzük a vámtarifá esetét. Szép halálval fizet. Nézzük pl. azt,

hogy az Alldentscher Verband agitációja már a mi nemeteinket megmeteljezi. Megmeteljez azokat a délvidéki svábokat, amelyekről Szivák Imre t. képviselőtársam beszélt, akik pedig 1848 ban velük küzdöttek a magyar függetlenségért, a nemzet szabadságáért. Tessék megnézni, milyen aknamunkát folytatnak ellenünk. Nem privát emberek csinálják. A hessendarmsstadti nagyhercezség kormánya az idén márczius 8 án az Alldentscher Verbandnak a Schulvereinnak megjelölte, hogy a fenyegetett német-ség védelmére Ausztriában és Magyarországon ket évre 200.000 márkát szavazott meg. A kormány tette ezt nem egyes emberek.

Lurtz Károly: Meglett czafolva!

Rákosi Viktor: Csak szóva lehet tenni, hogy szabad-e az ilyesmi?

Lurtz Károly: Meglett czafolva!

Rákosi Viktor: Nem igaz, nem lett megczafolva. Ily esetben bizony szintén érvényesíthetné befolyását a t. honvédelmi miniszter u., aki, mikor a hármasszövetségről, annak felújításáról, megkötéséről van szó, bizonyára mint tábornagy bevonatik a tanácsba a katonai tervek megállapítása végett. Megmondhatná Németországnak azt, hogy csak addig vagyunk megbízható szövetségesei Németországnak, amíg a hegemonia magyar kézben van. (Igaz! Ugy van! van! a szélsőbaloldalon.)

Nem akarok hosszasan kiterjeszkedni, (Halljuk! Halljuk! de egy pár adattal akarom illusztrálni azt, hogy mi a honvédségünkre sokkal többet költünk, mint az osztrákok az ő Landwehrükre. (Mozgás.) A közös hadseregbe is sokat költünk. Jó magyar városokban, Debreczenben, Hajduböszörményben megépítik a kaszárnyát a városok költségén, és akkor, ha megépült, az első, ami szembeötlik, a német felírás a kaszárnyán. Még azt sem teszik, hogy magyar feliratot alkalmazzanak.

Nessi Pál: Hát ez nem szégyen-nyalázat? (Mozgás.)

Rákosi Viktor: Mi vérben is nagyobb áldozatot hozunk, mint kötelezve volnánk, mert nekünk 34 százalékkal kellene részt venni a közös védelemben, a kvóta arányában, ahelyett 45% al van képviselve Magyarországi lakossága a közös hadseregben. A tisztikarnak azonban csak a 6 százaléka magyar. Az is óriási vesztesége az országnak, hogy az ipari megrendeléseknek Ausztria van előnyben. A honvédség budgetjét nem szavazom meg. Ágyutlan, de zenekaros honvédségnek nem szavazom meg a budgetet, mert akármilyen szépen játszanak is ezek a zenekarok, mégis csak azt játszik a magyarnak, hogy nesze semmi fogd meg jól, Csatlakozom pártom határozati javaslatához és a honvédelmi budgetet nem fogadom el. (Viharos éljenzés és taps a szélsőbaloldalon Szónokot számosan üdvözlük.)

Münnich Aurél: Személyes kérdésében szóva kijelenti, hogy ő is élvezettel hallgatta Rákosi szellemes, humoros beszédét és köszöni neki, hogy róla is megemlékezett. Igazat ad Rákosinak: ő mindig megadja magát, ha az meggyőződésnek megfelel. (Gunyos derűtség balról), mert meg van győződve a kormány hazafiaságáról s annak irányában bizalommal viseltetik. De nem ezt akarta mondani, mert ezt odaát is alighanem tudták . . .

Papp Zoltán: Hogyne tudtuk volna!

Münnich Aurél: Tóth János, Nessi Pál, Rákosi beszédével foglalkozik. Tagadja azt az állításukat, hogy a honvédség nem volna magyar. A honvédség szervezetét és fejlődését ismerteti. A honvédség nem tartaléka a hadseregnek — és ez Kubik Bélának szól . . .

Kubik Béla: Nem mi találtuk ki, ott

(a honvédelmi miniszterre mutat) talál-
ták ki.

Münnich Aurél: . . . a honvédség egyik része a hadseregnek, nem kiegészítő része. Nem szabad hálátlanoknak lennünk azzal az emberrel szemben, aki a honvédséget megteremtette.

Kubik Bela: Megadjuk neki a nyugdíját.

Münnich Aurél: Az ő pártja mindig meg fogja védeni a honvédséget az ellenzék támadásaival szemben. A költségvetést elfogadja.

Rákosi Viktor: Münnich reflektált az ő egyik megjegyzésére, most ő viszont erre a reflexóra válaszolva, bizonyítékot hoz a Hazáé, hogy Münnich mindig olyan gardista volt, aki meg nem halt, de megadta magát. Münnich 1889 január 10-én a vederövíta alkalmakor felszólalva, ilyen kijelentést tett (olvassa): Nem hinném, hogy a kormány a tönk szelére akarná juttatni az országot. En bízom a kormányban, sőt bízom a jövőbeni kormányokban is (Viharos derültsej). . . . es Ballagi Geza ur csodálkozik azon, hogy miért ezitalok ilyet.

Ballagi Geza: Nem csodálom Münnich kijelentését, nagyon természetesnek tanálom. . . . Hisz ez a kormány ugyanazon az alapon áll. . . .

Münnich Aurél: Ismét abban a kellemes helyzetben van, hogy igazat adhat Rákosi-nak. A vederövíta-ken tett kijelentését ma is állja.

Rákosi Viktor: Hat ha mi jövőnk a kormányra?

Papp Zoltán: Mindegy az nekik, csak kormány legyen!

Münnich Aurél: Nem kézzel kormány amely szantszandékkal a tönk szelére akarna juttatni az országot. . . .

Posgay Miklós: Hisz ott vagyunk már!

Münnich Aurél: Meg van győződve arról, hogy a kormány mindig hazafias fog lenni. . . .

Molnár János: Bánly is az volt?

Münnich Aurél: . . . önkben éppen úgy meg fogok bízni, (Zajos derültsej balról.) mert tudom, hogy nem fogják eladni a hazát.

Posgay Miklós: Nekünk már nem lesz mit eladnunk!

Elnök 5 percz szünetet ad.
Szünet után.

Fejérváry Géza tábornaszernagy ur próbalkozott meg a szellemeskedéssel és a mennyire s került a célját elérnie Rákosi Viktor-nak, annyira nem sikerült az a honvédelmi miniszternek, akinek egyéb ambíciói is lehetnének, mint többbe kevesbbé izetlenül, helylyel-kezzel meg eppenséggel izestelenül mulattatni a kormánypartot. Avagy talán a maga kegyelmes személyével akarja karpótolni párthiveit — Sipuluszért?

NAPI HIREK

Istentiszteletek.

Az ev. ref. templomi szolgálatok jövő vasárnapi (május 5-iki) sorrendje a következő: Nagytemplomban Kovács János isk. felügyelő lelkész. Kistemplomban Diesöfi József lelkész. Újtemplomban Mitrovics Gyula lelkész. Ispótytemplomban Szabó Bertalan s lelkész. Csapókerben: Szabó Zoltán theológus.

Munkálkodik a Csokonai kör.

Dicséretesen, hazafiasan munkálkodik a Csokonai kör. A nemzeti műve-

lődés és hazafias eszmények megvalósításában, ápolásában első helyen működik ez az egyesület, a melynek tegnap délután megtartott választmányi ülése több fontos és érdekes határozatot hozott. Jól esik felemlíteni, hogy a megcsontosodott mamelukságáról nevezetes híri és emlékü, egyébként tiszteletre méltó tudós Géressy Kálmán, ki egyszersmind a körnek is elnöke, maga járt elől a legszebb, legnagyszerűbb indítványokkal. Mi e en érdekes gyűlésnek a lefolyását és fontosabb határozatait röviden a következőkben ösmereltjük.

*

A Csokonai kör választmánya fontos ülést tartott tegnap délután 5 órakor a város háza kistanácsstermében. Az ülésen Géresi Kálmán tanker. főigazgató elnököl, a választmányi tagok szép számmal jelentek meg, csak az ülések legbuzgóbb látogatóját, Komlóssy Arthur alelnököt tartotta távol a sajnos betegség.

A választmány először is elősmeréssel és helyesléssel vette indomásul, hogy az elnökség üdvözlő iratot intézett Jókaihoz a nagy költőnek képviselőházi meghurczoltatása után. Jókainak rendkívül szép köszönő választat a kör az ereklyetarabban fogja megőrizni.

A szabadságszobor felállításra alkalmával az Emlékkertben nagyobb szabású átalakítások váltak szükségessé, valamint elkerülhetlenné mutatkozik a Csokonai-szobornak és rácszatának "reporálása. Ezt a több száz koronara menő költséget a Csokonai kör keszszéggel fedezi, de arra, hogy a felállítandó szabadságszobornak a vasrácszatát is a magából készíttesse el, a kör kevésnek tartja a maga anyagi erejét, éppen azért a szabadságszobor bizottságának a választmány azt ajánlja, hogy a vasrácszat költségre városól kérjen fedezetet, annyival inkább, mert a szabadságszobrot tulajdonképp a város állítja fel a város közönségének. Az emlékkertben szükségesnek mutatkozó új kutat is a városnak kellene megfúrattatni, már csak azért is, mert a városnak ugyanis szándéka több jövőzi kutat csináltatni. A szabadságszobor felirata került aztán szóba és keltett élénk vitát. A választmány tagjai közül többen, így dr. Nagy Zsigmond, S. Szabó József, nagyon elmosódottnak tartják azt a feliratot, melyben a szabadságszobor bizottsága megállapodott: a felszólalok, köztük Géresi elnök is hangsúlyozták, hogy a felirat ne csak általában dicsőítse a szabadságot, hanem vonatkozzék a magyar nemzeti szabadságra, sőt az 1848-49 évi szabadságharcra is. — A választmány tehát sürgősen felfogja kérni a szabadságszobor bizottságot, hogy a tervezett feliratot megfelelőbbel cserélje föl.

A választmány Géresi Kálmán elnök előterjesztésére elhatározta, hogy a kör programjához híven meg ez év folyamán emléktáblát állítat fel, még pedig a Komáromi házra, melyben a szatmári béke pontjait vitatták meg. A szükséges munkálatok végrehátására egy bizottság küldetett ki, melynek tagjai Géresi Kálmán elnök, Komlóssy Artur alelnök, Kardos Albert titkár és Zoltai Lajos választ. tag.

E kérdései kapcsolatban kifejezésre jutott a választmánynak az az egyhangú óhajt sa, hogy Debreczenben első sorban az 1848-49 országgyűlés színhelyét az oratoriu-
mot kellene emléktáblával megjelölni, a választmány csak sajnálhatja, hogy ez az

egyszer már megindított terv a megvalósulás fele utján fennakadt és pedig mint Nagy Zsigmond kifejezte, a melyen tisztelt egyház kerületnek a sárga fekete láza miatt. Mert ott aludt el az ügy, melynek a felelevenítését most elősmerést érdemlőleg éppen Géresi Kálmán vetette föl. A Komáromi-ház emléktáblájának a kérdésével kapcsolatban megemlítjük, hogy ez emléktáblát még az őszre hazafias ünnepek mellől készült leleplezni a kör. Az öreg ház történetéről, mely a Rakóczi-fele nemzeti szabadságharc nagy tragiédiájának utolsó részében játszik le, Géresi Kálmán mond emlékbeszédet, a ház történetének a megírásával pedig Zoltai Lajost bízták meg, a ki már 300 évre visszamenőleg kutatta ki az ódon Komáromi-ház gazdáit és eseményeit.

A választmány rendbe fogja hozatni Csokonai síremlékét és egyúttal lefenyképezeteti, hogy aztán a énykep levelező lapokra kerüljön és így is terjedjen a Csokonai-kultusz.

Az elnök jelentette, hogy a városi tanácshoz beadandó emlékirat, melyben a Csokonai szülőházat kéri a kör maga állandó otthonaul, már elkészült, a választmány helyesléssel fogadta, valamint tudomásul vette a titkárnak folyó ügyekre vonatkozó többrendbeli jelentését. Az ülés esti 7 órakor ért véget. A Csokonai-kör rendes közgyűléséről semmi szó sem esett.

A debreczeni ev. ref. egyház

gazdasági bizottsága 1902. év Május hó 2-án délután 4 órakor az egyház tanácsstermében ülést tart. Tárgyak: Folyó ügyek.

Rigó Ferencz nagy beteg.

Részvétellel értesülünk, hogy az országos Kossuth-párt egyik régi érdekes tagja, Rigó Ferencz, a bihari kerület népszerű országgyűlési képviselője súlyos betegen fekszik nyüvedi kastélyában. A népszerű képviselőt, a ki egyidőben Debreczenben is lakott és tevékeny szerepet vitt a helyi párt életében is, szívbántalmak gyötrik. Az orvosok szerint állapota aggasztó. Mi mielőbbi javulást kívánunk a népszerű képviselőnek, a ki a debreczeni független polgárság nagybecsülését is rég kiérdemelte.

Konyári Sóstó fürdő megnyitása.

Debreczenhez csak közel, a szomszédban a kedves fekvésű, kitünő gyógyvízű konyári Sóstó fürdő, melynek hogy idáig országos híre és látogatottsága nem volt, ezt ósdi állapota okozta; mert arannyal felelő a gyógyvíze. Debreczenek és a vidéknek eddig is kedves kiránduló helye és gyógyfürdője volt a konyári sóstó fürdő, a mely, hiszszük, hogy most még nagyobb virágzásnak indul és az ország minden részéből látogatni fogják azt. Ugyanis a konyári sóstó fürdőt az idén új tulajdonosok vették meg és azt a legmodernebbül berendezve már ez évi május 4-én nyitják meg. Gondoskodva van a fürdőben a legnagyobb kényelemről és legolesőbb ákról. Minden, mi csak egy jól berendezett fürdőhelyen szokott lenni, a konyári sóstón a legjobban ellátatott és nincs szükség arra, hogy a sóstófürdők használatára utasított betegek messze menő vagy plane külföldi fürdőket igénybe vegyenek. Felvilágosítással szívesen szolgál a konyári sóstó fürdő igazgatósága u. p. Hosszu-Pályi és Dr. Móricz Ernő orvosai tb. járásorvos.

Betörés a főtéren.

A debreczeni közbiztonsági állapotokra szomorú fényt vet az a páratlan vakmerőséggel véghez vitt betörés, melyet az éjjel a főtéren, a Stenczinger-féle házban elkövettek. Ösmeretlen tettes feltörte és kirabolta özvegy Bauer Józsefné pálkamérését. A tettes az udvar felől hatolt be az üzletbe és 150 korona készpénzt s egy értékes arany nyakláncot lopott el. A rendőrségi vizsgálat annyit állapított meg, hogy a tettes kapuzárás előtt az udvarban húzódott meg. Ugy este 11 óra felé egy könyvkötőseged tért haza, észre is vett egy idegen embert, kérdőre vonta, ki azt felelte, hogy a pálkamérésből jött ki, de mire visszatért, be volt zárva a kapu és a pálkamérés is. A könyvkötőseged ki is akarta engedni, de ő azt mondta, meghúzódik itt a felszer alatt reggelig. Éjfélkor másik lakó jött haza. Annak már feltűnt a falhoz támasztott létra, de fontosságát nem tulajdonítva annak, lefeküdt. Reggel vette észre a tulajdonos a betörést. A gyuanu Bauerné volt hetesére Szilágyi Imrénre irányul, kinek közrekerítésére a rendőrség megtette az intézkedéseket.

Csiky Lajos a „dörök“ földjén.

Szoboszló földjét szokták „dörök földjének“ nevezni egyesek. Mint egyik helyi lap írja, Csiky Lajos theologiai dékán szombatra idekészkül ki. Felolvas a hajdúknak, a kik nehezen várják ezt az érdekes estét: mert reménykednek, hogy a tudós felolvasó legújabb osztrák rendjét, a Franz Jozef császári ordó lovag keresztjét is befogja nekik mutatni. Mi hisszük, hogy a „dörök“ nem fognak ezen reménykedésükben csalódnai.

Kávéház a nagyerdőn.

Németh András és tarsa a „Bika“ s a nagyerdei vidám bérleje nemrég azt az ajánlatot tette a városnak, hogy hajlandó a régi lövölde helyiséget bérbe venni s oda kavéházat s cukrázdát létesíteni. A tanács az ajánlatot elfogadta s a régi lövöldét kavéház és cukrázda helyiségül Németh András és társának jövő év nyaratól évi 1200 korona bérösszegert bérbe adta.

Orvosi körökből.

Balkányi Emil dr. kerületi orvos lakását mai naptól kezdve Kossuth u. 13. sz. alá a Kardos-féle házba helyezte át.

Értesítés.

A városi tanács katonai, és illetőségi ügyosztálya részéről a szülők és gyámok ersítettnek, hogy a m. kir. honvéd hadapród iskolákban az 1902—1903. tanév kezdetén betöltendő helyekre vonatkozó „Pályázati hirdetmények“ a városi tanácshoz megérkeztek. „Pályázati véghatáridő folyó évi augusztus hó 1-ső napja.“ A vonatkozó hirdetmények a városi tanács katonai és illetőségi ügyosztálya hivatalos helyiségében (városi háza I. ső emelet, 17, 18, 19. ajtó) betekintheők, hol az érdeklődők utba igazítást és felvilágosítást nyerhetnek.

Nétszáz éves falfestmények egy református templomban.

Érdekes s művészeti szempontból ritka és értékes leletre találták Nyir-Acsád községben. A község ősrégi református templomát renoválják. A fehérre meszelt templom belső vakolata is hulladozni kezdett s a vakolatot is leszedték. Mikor a munkások a szósékből jobbra es balra eső falak vakolatait leaktarták vakarni, meglepetve látták, hogy az minden erőfeszítés nélkül

önként bomlik le s a lehullott vakolat helyén festmények bontakoznak ki. — Övatosan folytatták a munkát s legnagyobb meglepetésükre tiszta, művészi kivitelű olajfestésű szent képek voltak láthatók. Egyik kép a Golgothát ábrázolja, Krisztust a két latorral, mellette egy koporsó amint egy angyal feléje repül, szentek képeit, majd a templom belsejét találták lefestve amint a szószéken egy papp prédikál. A falfestmények még most is teljesen ép állapotban vannak s minden alak tisztán, kivethető. Az értékes leletről értesítették az országos műemlékeket fentartó bizottságot, melynek megbízásából Gró Antal járt a helyszínén, ki megvizsgálva a képeket oda nyilatkozott, hogy a festmények 7—800 év előtti időből származnak, abból az időből mikor a templom még a katolikus hívők imaháza volt s a falfestések eredeti olasz mesterművek. A festményeket most lerazolják, hogy bemutassák az országos műemlékeket fentartó bizottságnak. A műemlékeket fenntartó bizottság a festményeket fentartja s így megtörténik most már az a fura dolog, hogy a református templomot szent festmények fogják ékesíteni.

Szerkesztő változás az „Egyetértés“-nél.

Ez a lepedő nagy régi magyar újság, mely korábban a Kossuth-párt lapja volt, újabb szerkesztőváltozással kedveskedik olvasóinak. Az egykori kormánypárti „Magyar Hírlap“ felelős szerkesztője, Fenyő Sándor főmunkatárs főszerkesztővé emelkedik. Eötvös Károly főszerkesztő pedig oly hivaltban, mint szépirodalmi főmunkatárs szerepel tovább. Az így megfejtett új lap főszerkesztője pártoktól független lap irányítást helyez kitalátiba.

Az óriási czethal Debreczenben.

A Széchenyi-utca végén, a vásártéren látható az óriási czethal, a mely 21 méter hosszú és 75.000 kilogrammot nyom. Ezen szörnyeteg Friedrich braunschweigi praeparator által oly sikerülten készítették ki, hogy daczára annak, miszerint ezen hatalmas állat már másfél évvel ezelőtt fogott ki a norvégiai vízekből, még most is úgy néz ki, mintha csak röviddel ezelőtt fogták volna ki a halak óriását a tenger sós hullámaiból. Ez annál nagyobb siker, mivel az eddigkiállított czethalakat elrothadás miatt meg kellett semmisíteni, mivel roppant büzt terjesztett. A hiányos kikészítés miatt eddig nem is lehetett a czethal alakjáról valódi képet alkotni, a mennyiben az állat egy formátlan tömeggé zsugorodott össze. És midőn dr. Horváth Géza a budapesti nemzeti muzeum zoologiai osztályának igazgatója, ezen czethalat megtekintette, nem győzött elege csodálkozni ezen óriási állaton és kijelentette, hogy ez az állat kikészítés egyik mestermű. Olvasóinkat bizonynyal érdekelni fogja a Debreczenben bemutatott czethal kifogásának leírása. Az „Emanuel“ gőzös Bang kapitány vezénylete alatt már 6 hónap óta tengeren volt, a mig kedvező alkalma nyílt a czethal megfogni. A Spitzbergák és medveszigetek között történt ez a fogás 1900. augusztus 1-én. Rendkívüli nehézséggel járt. Miután az állatot meglőtték és a szigony a szörnyeteg testébe furódott, ez összerántotta testét és körülbelül 1/2 méternyire csapódott a víz felé. Az állat rend-

kívül nehéz volta miatt 6 heti kínos munkába került, mig a merész czethal vadászoknak sikerült a hatalmas czethalat, sérülés nélkül a fedélzetre hozni. Továbbá 12 hétbe került mig sikerült az állatot kikészíteni, hogy szállítható legyen. Friedrich praeparator úgy járt el, hogy előbb a könnyen rothadásnak indulható hus és szalonna tömegeket távolította el és a csontvaron kívül csakis a 2 hüvelyk vastag bőrréteget hagyta meg és a czethalat olyan állapotba hozta, mintha az nyitott szájjal prédára lesekedne. Leginkább ajánlhatjuk ezen czethal megtekintését, a tanuló ifjúságnak, mert ritkán nyílik alkalom ily csodaszörny szemlélésére.

Új cigánybíró Bicskén.

Ha a bécsiek valakinek a büszkeségét akarják apostrofálni, azt mondják rá: hogy gőgös mint a magyar cigány. . . . Hatha meg egy eleven cigány bíró látnának, akkor neznének csak nagyot. — Bicskén, Fejérmegyében, minden év Szent György napján, vagy azt megelőző napon éjtik meg a cigánybíró választást a községi bíró vezetése mellett, így az idén is. Három cigányt kandidáltak, érdekes alak mind a három. Elsőnek kandidáltatott Kurázs Józsi. Egy asszonyi hang megjegyzi a jelölésre — mert azok is bírnak szavazati joggal — nem kell nekünk kedves bíró ur, mert polgári házasságot kötött. Hogy, hogy? Hát polgári leányzót vett feleségül. És ez igaz is. A menyecske rövid személyleírása ez: 41 éves, hallása rövid, nyelve hosszú. Kurázsnak az igazi neve Rafael, de mivel nagyon fél az egértől, megkapta a Kurázs predikátumot. Zenésznek vallja magát. Igen, de csak hátulról az, mert a hátán viszi a czimbalmot s ebből áll a zenei tudománya. Kurázs különben jó pénzkereső ember. Ugyanis minden hetivásárkor keresztül-kasul járva a vásártéren, keres olyan pénzt amire mások nem jól vigyáznak s ez a főjédelmi forrása. A második jelölt a Sós Józsi, malaczkereskedő és zenész. Még nincs megállapítva, vajon melyik hang túl több a malacz visitása-e, a mit visz a hátán, vagy pedig mikor a hegedűjét nyaggatja. A Sósak negyven vannak testvérek és zenekart képeznek. Melegen ajánlhatók mindazoknak, akik macskazenét adatni akarnak. A győztes azonban a harmadik kandidátus: Máté Ferenc lett, a többség őt választotta meg a legújabb cigány-bírónak.

Elveszett

május 1-én a Nagyerdei parkban egy arany karika-gyűrű, belsején E. R. 1888 föllirattal. A becsületes megtaláló 10 korona jutalmat kap, ha a tulajdonosnak (Teleky u. 75) átadja.

Friss gyöngyösi szőlő a miniszterelnöknél.

Érdekes jelenet játszódott le tegnap délelőtt a képviselőház folyosóján. — A gyöngyösi bortermelő gazdák fogadását végezte be a miniszterelnök s bement az ülésterembe. Egyszer csak utána szalad egy gyöngyösi bortermelő gazda a kezében egy szőlőtővel, melyen ötnagy fürt friss szőlő (már amennyire a tavalyi lehet) lógott.

— Hová, hová batyám? — kérdezik a teremőrök.

— Viszem ezt a kegyelmes urnak!

És már behaladt volna az ülésterembe, ha el nem állják az útját. Később aztán a miniszteri szobába bevihette az ajándékot. Igazi csoda volt ez a szőlő, mert a gazda tegnap vágta le a tövéről, melyet egész télen át sikerült megovnia az idő viszontagságaitól. Ezenkívül pedig a szőlő igenis edes volt. A maliciózusok, akik nem kaptak belőle, azt mondták rá:

— Ez a szőlő edes, de a kiegyezés szőlője savanyu.

Okölharcz egy hitközségben.

Viharos közgyűlése volt vasárnap délelőtt az érmihályfalvai izr. hitközségnek. A tisztújításnál ugyanis két párt harezott egy más ellen, az Ehrenfeld és a Grösz párt, meg pedig oly hevesen, hogy verekedés keletkezett, a minnek csak a csendőrség tudott véget vetni. A kínosan megzavart közgyűlést egy felorai szünet után folytatták s a tisztújítás az Ehrenfeld párt győzelmével végződött. A választás kihirdetése után a Grösz-párt gyűlést tartott, melyben részt vett 80-90 hitközségi tag és elhatározták, hogy Rosenblüth Lajos volt alelnök vezetés alatt egy küldöttséget menesztének Budapestre, a központi irodához és kérni fogják ezen szerintük erőszakos és jogtalan választás megsemmisítését és ha jogos kérelmüket sürgősen nem teljesítik: kilépnek az orth. izr. hitközség kötelekeiből és egy külön statusquo, esetleges haladóparti hitközséget alakítanak. Előleges költségre a hívők 300 frtot gyűjtöttek össze.

Dr. Kovács József

ügyvéd irodáját a szomszéd házba, József királyi herczeg utca 8. sz. a. I. emeletre helyezte át.

Osztálysorsjegy-vevőknek.

kik kellemes és teljesen megbízható összeköttetésre szült fektetnek, ajánljuk a Nemzeti Penzvalto Részvénnytársaságot, Budapestben. Mert eltekintve attól, hogy eddig a legtöbbet itt nyertek, az intezet 330.000 koronát kitevő óvadéka, mely a legnagyobb a sorsjáték igazgatóságánál, már egymagában szinten teljes garanciát nyújt a sorsjegyvasárlókkal szemben elvált kötelezettségek rendez lebooyolítására nevezve. Vidéki ügyfeleknek az intezet azon különös kedvezményt nyújtja, hogy a nyerevényeket bármely országban, lejáratt előtt is, kívánatra valamely nagyobb vidéki bank- vagy takarékpénztárnál jutalek és költségmentesen kifizetteti.

SZÍNHÁZ.

Műsor.

Pénteken, „C“ Somló Emma második vendégfelleptével Hannele.

Szombaton, „A“ L. Somló Emma harmadik vendégfelleptével, másodsor Hannele.

Vasárnap délután felhelyarákkal Katalin. Este berlet „B.“ L. Somló Emma bucsufelleptével A két tescó.)

Hannele . . .

Ez a megható szép darab mint már jeleztük is, Pénteken és Szombaton kerül előadásra. A kis „Hannele“ bájos, megható szerepét L. Somló Emma játssza, a mi kedves debreczeni származású, fiatal, kiváló művésznőnk. — Ebben a szerepében a főváros ünneplte a nagyrahitott, nagytehetségű fiatal művésznőt, a legkedvesebb, legigazabb Hannelét, ki egycsapásra hódítja meg a depr. közönséget is . . . Ez a nap eseménye, a — Hannele . . .

Makó bucsuja.

(A temesváriaktól.)

Makó Lajos, most már a debreczeni színház igazgatója, kedden tartotta Temesvárott utolsó előadását. Erről a bucsu előadásról a legmelegebben emlékezik egyik temesvári lap:

Három színi idényen át vezette Makó Lajos színigazgató nemes becs-

vágygyal, hazafias buzgósággal és az ügy iránti lelkésedéssel a temesvári magyar színházat. Behatóan méltattuk már Makó Lajos hervadhatatlan érdemeit. Ezert ezutal csupán annak a konstatálására szoritkozunk, hogy közönségünk teljes elismeréssel van ez érdemek iránt és fenyesen manifesztálta ezt a tegnapi bucsuelőadáson, melyen a „Nebántsvirág“ ment.

Ebben az operettben tudvalevőleg Makó Lajos színigazgató játsza az órnagy szerepét, azzal a bevégzett művészettel, mely már évekkéi ezélett ismert és becsült nevet szerzett neki az alakító művészet terén. Mikor Makó tegnap megjelent a színen, percekik tapsolták és eljeneztek, s az óvációk meg-megujultak minden jelenésénél.

Az első felvonás után pedig óriási babékoszort nyujtottak fel neki, a melynek nemzetiszínü selyem-szalagján arany betűkkel volt megörökítve a temesváriak hódolata és elismerése: „A magyar színészet jeles bajnokának, Makó Lajosnak — Temesvár műpartoló közönsége.“ Makó büszkén megörizheti emlékül ezt a babékoszort, derekasan kiérdemelte!

Ezután a többi tagokkal foglalkozik, majd így folytatja:

Mikor a függöny utóljára legördült, a közönség tomboló tapsviharban tört ki. Látni és hallani kívánta még egyszer Makót, a kitől oly nehezen tudott bucsuzni. És föllebbent még egyszer a nagy kárpit. Megjelent Makó igazgató. Az eljenezés és taps alig akart csillapulni. Nagysokára mondhatta el azután a következő bucsuztatóját:

Mélyen tisztelt közönség!

A mai nappal utóljára bucsuzom önöktől. A valás azonban ma sokkal nehezebb szívemnek, mint másor. Szeretük eme kitüntető megnyilvánulása teszi azt oly nehezé. Ha voltak súlyos pillanatai az elmúlt három évnek, ez a percz böven kárpitól mindenért. Szépen kérem, tartsanak meg továbbra is, nagyrabecsült szereteükben és gondoljanak szeretettel reám. Isten önökkel!

— A viszontlátásra! Éjen Makó! — hangzott vissza a nezőteréről kendők, lobogtatása és taps közepette. És a függöny ismét most már utóljára — legördült . . .

Debreczeni szőlő és bortermelő szövetkezet.

Telefon 34.

Telefon 34.

Bor-árjegyzéke.

Érvényes 1902. május 1 től.

I. Asztali borok.

1 liter Kadarka	— — —	60 fillér
1 „ Siller	— — —	60 „
1 „ Mézes fehér	— — —	64 „

II. Pecsénye borok.

1 liter Olasz Rizling	— — —	68 fillér
1 „ Veltelini	— — —	68 „
1 „ Ezerjó	— — —	80 „

III. Csemege borok.

1/2 liter Muskotály	— — —	60 fillér
1/2 „ Carbenet Felasszu	1 k. 20 „	
1/2 „ Fehér burgundi Felasszu	1 k. —	
1 „ 1900 é. vörös felasszu	3 k. —	
1/2 „ Asszu	— — —	3 k. —

Üvegekért darabonként külön (8 kr.) 16 fillért számítunk, melyeket azok visszahozása alkalmával ugyanazon árban vissza fogadunk.

A debreczeni

Szőlő és Bortermelő Szövetkezet.

Simonffy-utca 2-ik számú városi bérház.

1735—1902 sz.

Pályázati hirdetmény.

H. Szovát 5000 lélekkel bíró nagy községben a lemondás folytán megüresedett községi orvosi állásra pályázatot hirdetek.

Felhivom mindazokat, kik a jelzett állásra pályázni óhajtanak, hogy kellően felszerelt kérvényeiket hozzám 1902. május 29-ig adják be.

A választás május 30-án fog meg-ejtetni H.-Szovát község házában. Az állás javadalmazása a következő:

1. 1600 kor. készpénz évnegyedes előleges részletekben a községi pénztárból.

2. Természetbeni 4 szobás lakás a szükséges mellékkeliségekkel.

3. Nappali látogatás vényrással 60 fl., éjjeli látogatás 1 kor., halottkémlet 60 fl.

4. Husszemle és vágatási biztosi teendőkért a vármegyei szabályrendeletben, orvosi műtétekért pedig a községi szabályrendeletben megállapított díjak szedhetők.

H. Szoboszló, 1902. ápr. 28.

Ludány Géza
főszolgabíró.

A legujabb

női ruhaszővetek, delain, batist, zephir és mindenféle mosóruha kelmék óriási választékban

raktárra érkeztek

Donogán és Somossy

Kanz József és Társa utódai cégüél Kistemplom bazar.

Egy kiló finom kávé

1 frt és 6 krért kapható Fegyvári János fűszer üzletében a Piac és Miklós-u. sarkán.

Szép bajusz

nyerhető rövid időn a híres „Hajdusági pedró“ használata által. Egy doboz 40 fl. Kapható Debreczenben Tóth Béla gyógyszerárában, valamint a készítő Grösz Nagy Ferencz gyógyszerésznél H.-Szoboszlón.

Intelligens urak

kik kiterjedt ismeretséggel bírnak, egy helybeli biztosítási intézet vezérügynökségénél magas jutalek, esetleg fix fizetés és napi díj mellett állandó alkalmazást nyerhetnek. Ajánlatokat „Érélyes“ jelige alatt a kiadóhivatal továbbít.

Kiadó lakás.

Szép világos, magas, egészséges 2 vagy 3 szobás udvari lakás kiadó Darabos-u. 59 sz. a.

Egyszerű és díszes

Kerti lózákat, kerti és raklári Vizfecskendőket, udvari és községi

Kútszivattyukat, kitűnő szerkezetű

Borsajtókat, szőlőzúzókat, és minden építési

Vastárgyakat, olcsó gyári áron

olcsó kézből ajánl

„Debreczeni Vasöntőde és Géplakatosság“

Péterfia végén, a Hadházi utcában.

Premier kerékpár 1902.

Legidősebb és kipróbáltabb jelű.

Modern finom kiállítás.

Katalogus ingyen.

Katalogus ingyen.

Premier-Werkes, Eger (Csehország.)

Megérkeztek

a legszebb tavaszi ujdonságok

női divatszövetekben

Bluz selymekben, Tennis, Chiné és De laine szövetekben, napernyőkben

Szabó Lajos fiai cégnél

Debreczen, Rózsater.

Turul permetező.

A jelenkor legjobb

peronospóra permetezője

jávitott alakban, 1902. Modell, fenyesen kiállította a próbát. Teljesen szilárd, rez alkatrészekkel, egy percz alatt kivehető szék-karammal. Könnyű, jó és biztos munka.

Kapható

Kontsek Géza

magkereskedésében, Kossuth utca 7.

Eladó hőlégmotor.

Egy használt hőlégmotor az országos tanítói árverésnél május 3-án d. e. 11 órakor a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett nyilvános árverésen elfog adadni, Addig is a nappali órákban bármikor megtekinthető.

Debreczen, ápril 30.

Kozma Mészó igazgató.

Nyujsunk kezét a szerencsének!

Már sokan szerencsések lettek egy nálunk vásárolt sorsjegy által.

A legesélydusabb sorsjáték a világon a mi magy. kir. osztálysorsjátékunk.

100.000 sorsjegyre 50.000 pénznyeremény jut.

Legnagyobb nyeremény esetleg

1.000.000 korona.

1 jutalom 600.000, 1 nyeremény a 400.000, 200.000, 2 a 100.000, 1 a 90.000, 80.000, 70.000, 2 a 60.000, 1 a 40.000, 5 a 30.000, 1 a 25.000, 7 a 20.000, 3 a 15.000, 31 a 10.000, 67 a 5000, 3 a 3000, 432 a 2000, 763 a 1000, 1238 a 500, 90 a 300, 31700 a 200, 3900 a 170, 4900 a 130, 50 a 100, 3900 a 80, 2900 a 40. Összesen : 13.160.000 korona, azaz Tizenhárom millió 160.000 korona.

SZERENCSENAPTÁR.

Január	Február	Márczius	Április	Május	Június	Július	Augusztus	Szeptember	Október	November	Deczember
K 1 978	1 36451	1 18670	1 12412	1 6650	1 18820	1 1 40953	1 151647	1 190541	1 182301	1 183540	1 183935
S 2 26879	2 53703	2 17769	2 14826	2 25302	2 14820	2 2 4462	2 270632	2 284752	2 291460	2 2 2887	2 10153
C 3 51378	3 71717	3 28297	3 65664	3 32597	3 25728	3 5 8338	3 83677	3 172690	3 21625	3 32701	3 37310
P 4 65828	4 82933	4 43671	4 83438	4 74877	4 48626	4 4 92740	4 4 28129	4 4 35000	4 4 51830	4 4 51830	4 4 51722
V 5 85340	5 10153	5 83185	5 95479	5 85479	5 5 17206	5 5 29081	5 4 6303	5 5 53600	5 5 53600	5 5 53600	5 5 79766
H 6 2907	6 37110	6 89315	6 25319	6 8451	6 6 85204	6 5 44307	6 5 43000	6 6 53600	6 6 53600	6 6 53600	6 6 53600
K 7 32701	7 53722	7 19805	7 78555	7 36303	7 36303	7 7 85058	7 7 43000	7 8 1102	7 8 1102	7 8 1102	7 8 1102
S 8 16390	8 72766	8 88913	8 65509	8 53079	8 8 8143	8 8 8143	8 8 8143	8 8 8143	8 8 8143	8 8 8143	8 8 8143
C 9 83608	9 83433	9 96000	9 83821	9 8451	9 9 56576	9 9 93411	9 9 6556	9 9 32000	9 9 4553	9 9 4553	9 9 4553
P 10 340	10 10631	10 8302	10 96023	10 85838	10 10 17769	10 10 24212	10 10 5002	10 10 5255	10 10 462	10 10 462	10 10 462
V 11 3046	11 25117	11 19183	11 978	11 8538	11 11 3297	11 11 8099	11 11 5297	11 11 3087	11 11 3087	11 11 3087	11 11 3087
H 12 3480	12 35176	12 19824	12 30870	12 36531	12 12 5971	12 12 6584	12 12 7477	12 12 7477	12 12 7477	12 12 7477	12 12 7477
K 13 1617	13 89641	13 13885	13 51478	13 3703	13 13 3015	13 13 3015	13 13 3015	13 13 3015	13 13 3015	13 13 3015	13 13 3015
S 14 7052	14 84702	14 60013	14 65428	14 79717	14 14 83813	14 14 83813	14 14 83813	14 14 83813	14 14 83813	14 14 83813	14 14 83813
C 15 80677	15 10120	15 83261	15 83261	15 15 1805	15 15 1805	15 15 1805	15 15 1805	15 15 1805	15 15 1805	15 15 1805	15 15 1805
P 16 6003	16 10120	16 10120	16 16 2887	16 16 1043	16 16 1043	16 16 1043	16 16 1043	16 16 1043	16 16 1043	16 16 1043	16 16 1043
V 17 3130	17 10120	17 17 21625	17 17 21625	17 17 21625	17 17 21625	17 17 21625	17 17 21625	17 17 21625	17 17 21625	17 17 21625	17 17 21625
H 18 25291	18 181102	18 18 99000	18 18 51630	18 18 5722	18 18 5722	18 18 5722	18 18 5722	18 18 5722	18 18 5722	18 18 5722	18 18 5722
K 19 17429	19 85119	19 64421	19 65900	19 19 79766	19 19 79766	19 19 79766	19 19 79766	19 19 79766	19 19 79766	19 19 79766	19 19 79766
S 20 83709	20 17341	20 83447	20 85602	20 84308	20 19 824	20 19 824	20 19 824	20 19 824	20 19 824	20 19 824	20 19 824
C 21 6566	21 13290	21 92291	21 3040	21 10664	21 21 89250	21 21 89250	21 21 89250	21 21 89250	21 21 89250	21 21 89250	21 21 89250
P 22 33392	22 13290	22 21611	22 21611	22 22 171	22 22 171	22 22 171	22 22 171	22 22 171	22 22 171	22 22 171	22 22 171
V 23 5297	23 8987	23 40138	23 51478	23 3703	23 23 89261	23 23 89261	23 23 89261	23 23 89261	23 23 89261	23 23 89261	23 23 89261
H 24 7377	24 86623	24 64163	24 76532	24 80441	24 24 91400	24 24 91400	24 24 91400	24 24 91400	24 24 91400	24 24 91400	24 24 91400
K 25 83785	25 17708	25 83385	25 83677	25 84732	25 25 2887	25 25 2887	25 25 2887	25 25 2887	25 25 2887	25 25 2887	25 25 2887
S 26 8451	26 8504	26 92740	26 6303	26 17330	26 26 32701	26 26 32701	26 26 32701	26 26 32701	26 26 32701	26 26 32701	26 26 32701
C 27 35353	27 8038	27 23081	27 34509	27 27 8170	27 27 8170	27 27 8170	27 27 8170	27 27 8170	27 27 8170	27 27 8170	27 27 8170
P 28 50079	28 83143	28 44007	28 52507	28 56697	28 28 8247	28 28 8247	28 28 8247	28 28 8247	28 28 8247	28 28 8247	28 28 8247
V 29 70916	29 29 66653	29 74309	29 81102	29 81102	29 29 92291	29 29 92291	29 29 92291	29 29 92291	29 29 92291	29 29 92291	29 29 92291
H 30 80308	30 80308	30 80308	30 80308	30 80308	30 30 4040	30 30 4040	30 30 4040	30 30 4040	30 30 4040	30 30 4040	30 30 4040
K 31 8564	31 8564	31 8564	31 8564	31 8564	31 31 17341	31 31 17341	31 31 17341	31 31 17341	31 31 17341	31 31 17341	31 31 17341

Mikor van születésnapom? Mindenki kiserelje meg szerencsésjét a születésnapjára feljegyzelt számmal. Ezen naptárban az év minden egyes napjára más szám van feljegyezve, melyek postafordulattal megrendelés esetén nálunk kaphatók, úgy hogy bárki kiválaszhatja saját számát.

Az egész vállalat állami felügyelet alatt áll. Az I. osztályu eredeti sorsjegyek tervszerű betéjei a következők: egy nyolcad (1/8) frt — 75 vagy 150 korona | egy negyed (1/4) frt 150 vagy 3. — korona, fél 1/2 „ 3. — „ 6. — „ egész (1/1) „ 6. — „ 12. —

A sorsjegyeket utánvétellel vagy az összegnek postautalványon való előzetes beküldése ellenében megküldjük. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megbizásokat kerünk azonnal, de legkésőbb f. évi május hó 10 ig közvetlenül hozzánk beküldeni.

FIÓKOK :
TÖRÖK A. és Tsa
 V., Váci-körút 4. **BANKHÁZA**
 Múzeum-körút 11. **BUDAPEST, VI., Teréz-kö. ut 46a.**
 Erzsébet-körút 54.

Megrendelő levél levágandó. **TÖRÖK A. és Tsa** bankházának, Budapest.

Ezennel megrendelek a m. kir. szab. osztálysorsjáték I. osztályához darab **eredeti osztálysorsjegyet** a hivatalos tervezettel együtt.

Akorona összeg } utánveendő. } A nem kívánt törleendő
 } utalvánnyal küldöm. }
 } mellékelve bankjegyekben (bővegekben.) }

Fontos cím : ()

Mészáros Miklós
m. kir. szabad. osztálysorsjegy-főelárusító
Budapest, VIII., József-körút 22—24. sz.

Ajánlja a m. kir. szab. osztálysorsjegyek közvetlen beszerzését főelárudájából

$\frac{1}{8}$	$\frac{1}{4}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{1}$	Kuzás május 22 és 23-án
1.50	3.—	6.—	12.—	

Megrendeléseket czélszerűségi postautalványon kérem.

A szőlő
OIDIUM
betegsége ellen
a legjobb szer a **Dr. ASCHENBRANDT-féle**
r é z k é n p o r.

Leszállított ára Budapesten :
50 kilogrammos zsákokban á kilogramm 46 fillér
10 és 5 kilogrammos zsákokban á kgr. 50

Használata olcsóbb, mert kevesebb kell belőle; biztosabb, mert a lombhoz tapad, a szél le nem fújja; ajánlatosabb — mert a mustot nem bűdösíti — mint a tiszta kénpor vagy kénmáj.

A szőlő érését sietteti, a termés minőségét javítja.

Ott, ahol múlt évben a peronospora nem tett kárt, de a lisztharmat igen, az első permetezés helyett elég rézkénporral a tőkét beporozni. Ez pedig lényeges költségmegtakarítás.

Számos magyar gazda bizonyítványa kívánatra megküldetik.
Megrendeléseket elfogad a
Magyar Mezőgazdák Szövetkezete
Budapest, V. Alkotmány-u. 31-ik szám. — Viszontelárusítók kerestetnek!

282 és 4692 — 1902. sz.

Pályázati hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város tanácsa által a koronázási emlékűnnep alkalmából művészeti czélokra létesített 600 kor. ösztöndíjra nézve az 1902—1903. tanévre pályázat hirdettetik.

Felhivatnak tehát — debreczeni illetőségű elsőbbsorban — mindazon szegényebb sorsu fi- és nő növendékek, kik a képzőművészet egyes ágaiiban t. i. a festészet, szobrászat, zene vagy énekművészetben szerzett tanulmányaikat tovább fejleszteni óhajtják, hogy ezen ösztöndíj elnyerése iránti kérvényüket okmányaikkal kellőleg felszerelve 1902. május 31-ik napjának d. n. 5 órájáig a polgármesteri hivatalhoz annival inkább adják be, mert a később érkező folyamodványok nem fognak tekintetbe vétetni.

Debreczen, 1902. ápr. 24.

A városi tanács

Minden gyártmányu kerékpárreszket raktáron tartunk.

Kérjen ön kerékpár és kerékpárresz árjegyzéket tőlünk.

Schweitzer Testvérek
DEBRECZEN,
Piacz-utca 56. a megyeház mellett.

Üzletek :
Miskolcz,
Rimaszombat, Jászberény

Ajánlunk :
Kerékpárokat
elsőrangú angol és német gyártmányokat, hölgyek és urak részére meglepő hasznos szabadalmakkal védett ujjtasokkal.

Kényelmes részletfizetésre is a legalsó gyári árakban.
Nagy mechanikai varrógép és kerékpár zománczozással és nikkelezéssel berendezett javító műhely.

Árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldünk.

Kérjen ön kerékpár és kerékpárresz árjegyzéket tőlünk.

Minden gyártmányu kerékpárreszket raktáron tartunk.

Csipke függönyök
tisztítása
a szőlek elrongálása nélkül.

kifogástalanul
Hrabéczy Antal
kelmefestő és vegytisztító intézetében eszközöltetik.

Debreczen
Széchenyi utca 42 sz.
— Üzlethelyiség az utcára. —